

ЗАСТОСУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ДОСВІДІ

Листонад Н.П.

Зміни в сучасному освітньому середовищі, які визначають зміст навчання, впливають і на дидактичні та методичні аспекти організації уроку.

У сучасній дидактиці форми організації навчальної роботи визначаються складом учнів, місцем і часом занять, послідовністю видів діяльності, взаємодією між учителем і учнем та учнів між собою, що здійснюється в певному порядку і встановленому режимі.

Організаційні форми впливають на хід і результат навчального процесу. Їх оптимальне поєднання утворює модель, яка забезпечить ефективність навчання.

Аналіз результатів констатувального експерименту дослідження, в якому розкривається проблема моделювання уроків математики з формування у молодших школярів обчислювальної компетентності, показав, що в основному на уроках застосовуються три організаційні форми: фронтальна, групова й індивідуальна. Переважна більшість учителів початкової ланки освіти надає перевагу комбінованому уроку математики, на якому переважає групова робота із включенням індивідуальних завдань для окремих учнів. Окремими вчителями практикуються уроки інтегрованого змісту, уроки-казки, проекти, подорожі тощо.

Встановлено, що добираючи ту чи іншу форму організації навчального процесу, учитель враховує конкретні завдання уроку, характер змісту навчального матеріалу (усний або письмовий спосіб обчислення), забезпеченість класу необхідними посібниками, засобами ІКТ, рівень розвитку учнів, їх навченості тощо. Серед названих вчителями факторів, які визначають застосування тієї чи іншої форми навчання, провідними є зміст навчання і спосіб діяльності.

На основі аналізу стану досліджуваної проблеми виявлено істотні протиріччя між постійним оновленням змісту освіти і відносно стабільними формами навчальної діяльності учнів, характерними для шкіл всіх типів.

Проте, як показує аналіз відвіданих уроків, уроки математики володіють значним потенціалом, який не використовуються вчителями для формування обчислювальної компетентності. Урок має стати більш гнучкою і рухомою формою навчання. Моделювання уроку дасть змогу вчителю ефективно використовувати можливості кожної форми навчання, добирати їх поєднання, які забезпечать високу результативність діяльності всіх учнів за умови раціонально витраченого на уроці часу.

Питання варіативності організаційних форм навчання ми будемо розглядати в зв'язку з уроком, який був і залишається основною формою організації навчальної роботи з учнями молодшого шкільного віку.